

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗЛАЗИ НЕДЕЉНО ЈЕДАН ПУТ

ЦЕНА ЗА СРБИЈУ:

на годину	6 дин.
на пола године	3 дин.
за стране земље на годину	9 дин.

Недеља 15. Новембра 1892.

Цена је огласима 6 дин. пара од врсте
Претплату ваља слаати упутницом на општински
суд а све кореспонденције на уредника
РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ
Неплаћена писма не примају се

Грађанству вар. Београда

Г. Г. Васа Николић, Димитрије Милојевић, Вучко Ц. Илић и Дамјан Димитријевић оvd. грађани актом својим од 2. т. м. АБр. 11087, тражили су, да суд општине београдске по чл. 13. зак. о општинама сазове општински збор, који ће донети своје решење о изјави неповерења данашњој Управи општинској. За доказ свога тражења поднели су оригинални списак лица у коме је било записано 2194 грађанина оvd. а поднели су и други списак потврђен пореским одељком Управе вар. Београда у коме је било извађено из поменутог оригиналног списка 1353 лица, која су означена као потпуно правни гласачи и као довољан број за испуњење услова из предпоследње алинеје чл. 13. зак. о општинама за сазив овога збора.

Суд општине београдске подвргао је ревизији списак 1353 потписника ради уверења да ли су они доиста испунили све услове који се траже за потпуно правне гласаче, и резултат тога испитивања показао је, да је и међу овима било записано 181 лице, који ове услове нису испунили, па одбивши овај број од броја 1353 показало се, да међу овима нема више од 1172 пуно правна гласача; даље уверивши се из акта да су садањи општински часници изабрани са 1245 гласова, Суд је нашао: да је овај број од броја 1172 већи за 73 гласа, те према томе и да тражење поменутих грађана није било саобразно чл. 13. зак. о општинама за овакве случајеве, и решењем својим од 5. истог месеца АБр. 11087, Одбио молиоце од траженог сазива збора, о чему је и грађанство а и надзорна власт у своје време извештена.

Али и преко тога Управа вар. Београда актом својим од 11. Новембра 1892. год. Бр. 20207, а на захтев ових истих грађана, наредила је Суду општине београдске да у року од десет дана сазове збор грађана београдских на коме се има решити о поверењу или неповерењу данашњем Председнику општине београдске, члановима Суда, кметовским помоћницима, одборницима и одборским заменицима.

Услед ове наредбе Суд општине вар. Београда на основу чл. 13. тач. а, зак. о општинама, с погледом на чланове 19 и 22. поменутог закона

РЕШИО ЈЕ, ДА СЕ САЗОВЕ

ОПШТИНСКИ ЗБОР

НА ДАН 21. НОВЕМБРА 1892 ГОД. - НА ЗАВЕДЕЊЕ -

на коме се има решити о поверењу или неповерењу садањој општинској управи и то Председнику, члановима Суда, кметовским помоћницима, одборницима и одборским заменицима.

Ко од гласача буде за поверење општинској управи, гласаће ЗА а ко буде за неповерење гласаће ПРОТИВ.

Право гласања на општинском збору, према чл. 14 закона о општинама имају сви пунолетни чланови општине, који плаћају 15 дин. годишње непосредне порезе, а који нису под старатељством или који по прописима чл. 16. и 17. овог закона, право гласања немају или су га изгубили. У задрузи имају право гласања на збору сви задругари, ма сви скупа не плаћали 15 дин.

непосредне порезе, ако нису чланом 16. и 17. изузети. Тако исто имају право гласања и она лица, која су ослобођена од плаћања порезе по члану 61. тачке в. и г. закона о непосредноме порезу) што су постала неспособна за рад, или су инвалиди, или они, који примају милостињу из државне касе.

Немају право гласа на општинском збору :

1., они који су осуђени због злочинства, докле своја права не поврате, или који су лишени грађанске части за време пресудом одређено, као и они који су осуђени због преступа, који безчасте и јавни морал вређају, док не прође година дана од дана издржане казне ;

2., који се налазе под судским ислеђењем за дела под 1 наведена ;

3., који су пали под стедиште за време док стедиште траје;

4., који су под полицијским надзором ;

5., који ма колико дугују у име порезе осим текућег полгођа.

Официри, војници сталног кадра не учествују по 16-ом члану закона у саветовању општинског збора.

Збор овај почеће у 8 часова изјутра а бирачи могу долазити на изборно место до 6 часова у вече тачно, у које ће време престати пуштање бирача на биралиште.

Гласање на овоме збору вршиће се по квартовима и то на овим местима.

а) За квартал варошки — у основној мушкој школи код саборне цркве (дубровачка улица).

б) За квартал теразиски — у теразиској муш. школи (улица 2 јаблана).

в) За квартал дорђолски — у основној мушкој школи (Душанова улица).

г) За квартал савањски — у основној мушкој школи улица Краљевић Марка.

д) За квартал палилулски — у основној мушкој школи (школска улица); и

ђ) За квартал врачарски — у основној мушкој школи (пријеполска улица, спрочу војне болнице).

САСТАВ БИРАЧКИХ ОДБОРА ОБЈАВИЋЕ СЕ ДОЦНИЈЕ.

ОД СУДА ОПШТИНЕ ВАР. БЕОГРАДА, 13. НОВЕМБРА 1892. ГОД. АБР. 11304.

НАРЕДБА

Старајући се о интересима општине београдске и о тачним прикупљању њених прихода законом и од надлежне власти одобрених, Суд општ. вар. Београда на основу решења Државног Савета од 24. Октобра 1892. год. Бр. 3438, члана 40. зак. о општинама и решења одбора општинског од 12. Маја 1890. год. АБр. 839, и 11. Јуна 1892. год. АБр. 7537, а у свези с наредбом Управе вар. Београда од 10. Новембра 1892. год. Бр. 19.975.

наређује:

Да сваки онај који према поменутој наредби Управе вар. Београда од исте добије дозволу за давање балова, концерата и других забава, буде дужан с том дозволом пријавити се општинском Суду и њему положити ниже означену таксу, која је установљена у корист сиротиње београдске и народног позоришта.

Ако који од сопственика или закупаца локала, где се дају јавне забаве, допусти, да у његовом локалу какво страном лице даје преставе и друго коме подобно а не увери се да је дотично лице поред дозволе добијене од управе вароши Београда и општини таксу платило, биће он одговоран општини за неплаћену таксу.

ТАКСЕ

за јавне забаве у општини београдској.

I.

- а) За свирање муш. оркестра по кафанама, баштама и т. д. од концерта до 3 д.
б) За свирање са певањем вештака од 1 концерта 5 д.
в) За свирање женског (оркестра) дамен-капеле 20 д.

II.

- а) За игранку у локалу I-ог реда 15 д.
б) За игранку у локалу II-ог реда 10 д.
в) За игранку у локалу III-ег реда 5 д.

III.

- а) За панораму на дан 5—10 д.
б) За разне преставе и показивање вештина, дневно 10—50 д.
в) За менаџерије и музеуме 5—15 д.
г) Циркус од представе 10—20 д.
д) За забаве „Тинга-Танга“ т. ј. (певање, свирање и представљање) од вечера 50 д.

IV.

За друге врсте забава које овде нису предвиђене решаваће општински Суд засебно.

V.

Сем овога наплаћиваће се још половина од гореозначене таксе у корист краљ. српског народног позоришта.

Од Суда општине вар. Београда, 14. Новембра 1892. год. АБр. 11331. у Београду.

ОБЗНАНА

Суд општ. вар. Београда на основу чл. 7. зак. о пороти од 31. Марта 1892. год. обзнањује грађанству београдском да је одбор општине београдске у седници својој од 11. Новембра 1892. год. изабрао за поротнике у 1892. и 93. год. ова лица :

Милана Антонијевића, Живојина Стојановића, Благоја Спасића, Светозара Швабића, Витомира Марковића, Јосифа Б. Хажима, Косту Аврамовића, Драгутина Настића, Др. Мику Поповића, Тодора Ђурића, Љубу Срећковића, Косту Никшића, Владимира Јовановића, Никшу Лазаревића, Др. Миленка Р. Веснића, Тошу Никшића, Стојана Протића, Васу Мијатовића, Јована Христића, Голуба Јанића, Перу Маринковића, Милана М. Банковића, Јеремију Прокића, Ђорђа М. Марковића, Михаила Рашковића, Илију Милишића, Радована Миленковића, Богосава Марјановића, Живојина Прокића, Стевана Мијатовића, Аксентија Васића, Алексу Стојковића, Чедомира Поповића, Симу Ч. Поповића, Мишу Михаиловића, Владимира Губеревца, Ђорђа Н. Петровића, Стевана Миљковића, Стевана Радојковића, Лазу Ж. Пет-

ровића, Брсту Поповића, Филипа Рељића, Ристу Лекића, Трајка Стојковића, Косту Лекића, Андрију Даду, Аврама Ј. Меламеда, Богосава Мацаревића, Ристу Петровића — Сировицу, — Косту Таушановића, Јакова Дамјановића, Јанађка Ђурђевића, Јеврема Петровића, Љубу Јовановића, Косту П. Михаиловића, Радоја Ђирковића, Ђиру Петровића, Аксентија Тодоровића, Луку Ђеловића, Глишу Јосифовића, Светозара Величког, Драгомира Здравковића, Ристу Параноса, Љубу Мишковића, Јоцу Наумовића — Шандоровића, Јефту Најдановића, Милорада Ж. Тадића, Настаса Тадића, Петра С. Спасића, Тодора М. Михаиловића, Косту Гинића, Живка Ђорђевића, Алексу Петровића, Николу Х. Поповића, Алексу Стојановића, Милана А. Максимовића, Радивоја Предића, Јању Па. Пашону, Јована Петковића и Милића Тодосијевића.

Из Суда општ. вар. Београда 11. Новембра 1892. год. АБр. 11325.

ОБЗНАНА

Како је до сад велики број зграда везан са варошким Водоводом, и како се у већини тих зграда отпочела вода трошити, те ће од 1. Нов. о. г. отпочети наплата таксе за потрошњу воде, и управа Водовода моли грађанство да прими к знању следеће :

1. Сопственици оних зграда, које су са Водоводом спојене, и у којима је инсталација Водовода извршена до 20. Октобра о. г. закључно, подлеже плаћању основне таксе и кирији за водомер почев са 1-вим Новем. о. г. — Сопственици оних зграда, које се инсталишу од 21. Октобра до 20. Новембра о. г. подлеже плаћању основне таксе и кирији за водомер са 1-вим Декембром о. год. Сопственици оних зграда, које

се инсталишу од 21-ог Новембра до 20. Декембра о. г. подлеже плаћању са 1. Јануаром наступајуће године и т. д.

2. Досадања употреба воде, било од појединих предузимача за зидање нових грађевина, којима је привремена употреба дозвољена, било од појединих сопственика кућа код којих је инсталација извршена до 20. Окт. о. г., било од сопственика, у чијим кућама инсталисање није довршено а употреба воде дозвољена на провизорну чесму сматра се као привремена употреба воде по чл. 24. правила о издавању воде из београдског водовода. Читање водомера оба- виће се 1. Новем. о. г.

3. Сопственици зграда, у којима инсталисање није извршено, али су домаћи чинили и сада чине употребу воде на провизорним чесмама, подлеже основној такси и кирији за водомер почев са 1-вим Новем. о. г.

Бр. 3094

31. Окт. 1891.

Београд.

Управа водовода.

РАД ОПШТИНСКОГ ОДБОРА

84. ВАМРЕДНИ САСТАНАК

5. Новембра 1892. год.

Председавао председник г. Милов. Р. Маринковић, од одборника били г. г. Лазар Дашковић, Мих. Д. Банковић, В. С. Новаковић, С. Боторић, Рад. С. Филиповић, Др. Марко Лeko, поп Таса Капетан-Спасић, Ст. Чађевић, С. Азријед, В. М. Тодоровић, Милаш М. Ворић, Гаврило Бркић, М. Марговић, Никола Х. Поповић, Милош Триковић, Др. Павла Поповић, М. Велизарић, М. Јовановић, М. Качетановић, Ђорђе Ж. Нешић, Др. Алкалај. Андра Ј. Одавић.

I

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 30. октобра 1892. год. и примљен је без икаквих измена.

II

По прочитању акта истражног судије за вар. Београд АБр. 10983, којим се траже уверења о владању и имовном стању извесних лица, од-

бор је изјавно, да су Андреја Јаковљевић, Стеван Стојковић и Милаш Димитић доброг владања а сиротног имовног стања.

III

Председник износи одбору на мишлење молбе којим се траже уверења о сиротном стању и породичном односу.

По прочитању тих молби СБр. 19459 и 19443, одбор је изјавно мишлење, да се суд предходно увери о имовном стању Илије Петровића, па тек онда да му се изда тражено уверење.

Да се молбоцу Илији Чарапићу може дати тражено уверење о породичном односу његове жене.

IV

Председник износи одбору на решење молбу Љубомира Вељковића, којом моли да му се по моћ општинска коју месечно прима изда једанпут за свагда за 8 месеци, како би могао отићи у Беч, да лечи своје болесне очи.

По прочитању те молбе АБр. 10937, одбор је одлучио, да се молитељ упути одборнику г. Др. Павлу Поповићу, да му као стручни лекар прегледа очи, па да се са његовим мишлењем поднесе одбору ова молба на решење.

V

По прочитању молбе Илије Лозе општ. фењерџије АБр. 10912 и молбе Драгутина Ђорђевића пожарника АБр. 10932, којима моле одсуство од дужности, — одбор је овластито суд општински, да оцени њихова тражења и даде им тражено одсуство.

VI

Председник извештава одбор да је суд општ. решењем својим од 3. Новембра 1892. г. АБр. 11054. решио да цена лебу за прву половину месеца Новембра буде иста као и за прошлих 15 дана.

Одбор је примио к знању ово решење.

VII

Председник извештава одбор да је Државни Савет решењем својим од 27. Окт. 1892. год. АБр. 11.007 а по жалби председника општине поништило решење Управе вар. Београда од 17. Октобра 1892 год. Бр. 18.510 којим је задржато од извршења решење одбора општ. од 24. Септембра 1892. АБр. 10.229 односно разрешења општ. часника од дужности због неплаћања порезе.

Одбор је примио к знању ово решење Државног Савета.

благајнице извесне суме, које пређе беше поверио њихову чувању. Једно је од њих писано априла (2-ог) а друго јуна (13-ог) месеца †) Исто тако и у „Acta Archivi Veneti“ имамо од те године, а од 4. јуна, једно писмо његово, којим повраћа Млечићима град Сати са свом области његовом, које је — како сам вели — отео од Турака, а не од Млечића, како су они тврдили. ††) Колико се даде из ових споменика види, Арбанији доиста у ово време неје претила никаква опасност од Турака. Како пак за ово време других немамо, а и у безименог писца стоји изреком, да је та година (1459.) протекла у потпуном миру за Арбанију, то онда и ми немамо никаква повода не пристати са свим без устезања уз то тврђење.

Али ако Турци и после тога још дуго не узнемирише Арбанасе којим својим упадом, ипак ови ни то време не могуше провести мирно код својих огњишта. Раздори неки, што се беху породили у јужној Италији око напуљског престола, не оставише ни њих на миру и позваше их чак преко мора, да и тамо — за туђинца пролију коју

†) Monument. Serbica, стр. 481. и 482.

††) Гласник XIV. Бр. 1582.

VIII

По прочитању протокола лицитације СБр. 19361 држане 21. Окт. 1892 г. за давање под закуп 19 месарских плацева на Великом Тргу одбор је после поменичног гласања са 15 гласова против 5 (1 није гласао) решио, да се други плац месарски на горњој страни изда Владимиру Савићу за хиљаду динара годишње кирије; да се четврти плац месарски на горњој страни изда Николи Тасићу за хиљаду дванајест дин. годишње кирије; да се пети месарски плац на горњој страни изда Петру Видовићу за хиљаду педесет два дин. и десет пара дин. годишње кирије; да се други месарски плац на доњој страни изда Мики Константиновићу за хиљаду четир стотине четрдесет дин. и десет пара дин. годишње кирије; да се седми месарски плац на доњој страни изда Владимиру Савићу за хиљаду пет стотина дин и петнаест пар. дин. годишње кирије; за све остале плацеве и то: на горњој страни, први, трећи, шести, седми, осми, девети, десети, једанајести, дванајести и на доњој страни први, трећи, четврти, пети и шести држи друга лицитација.

IX

Пряликом решавања о држатој лицитацији за издавање под закуп месарских плацева на Великој пијаци, одбор је одлучио да одборско повереништво изабрато у седници одборској од 1. Јуна 1892 год. АБр 7431, за проучавање питања који се предмети могу продавати на великој пијаци, — проучи и питање о овим месарским плацевима, па поднесе одбору своје мишлење на решење.

Овоме повереништву да буду чланови још и господа Др. Павла Поповић, Др. Марко Т. Лeko и Милаш Капетановић одборници.

X

Председник извештава одбор да управа држ. штампарије за штампани материјал за општ. београдску из ранијих година тражи од општине хиљаду четири стотине осамдесет шест дин. и педесет девет пара дин.

По прочитању тога акта СБр. 19638 и мишлења општ. правозаступника, одбор је решио, да се сума у хиљаду четири стотине осамдесет шест динара и педесет девет пар. дин. исплати државној штампарији из партије буџетом одређене за непредвиђене трошкове.

XI

По прочитању молбе М. С. Начића АБр 10860, којом моли, да му се врати сто педесет

кап крви, која и овако, у борби за домовину, беше доста истрошена.

На неколико десетина година пре ових догађаја владала је у напуљској краљевини краљица Јованка II. (1414.—1435.). У исто време на престолу сицилијском седео је краљ Алфонсо, отац тадашњег краља Фердинанда. Краљица Јованка, узнемирована непрестано Лудвиком, дуком анжујским, који је хтео да се дочепана њена престола, побегне на послетку Алфонсу, стави се под његову заштиту, посини га и нименује за свог наследника. Али после неког времена, на саветовање неких непријатеља Алфонсових, она повари сав тај уговор, и начини наследником онога истога Лудвика, који јој пређе беше непријатељем. Ну ствар опет испале са свим друкчије. Лудвик умре пре Јованке, те не мога понети њене круне, а за њим наскоро умре и она. Онда Алфонсо уђе с војском у Напуљ и седне на њен престо ма да се брат Лудвиков, Ренато Анжујац, из петних жила трудио, да то спречи. Иза тога Алфонсо је владао преко двадесет година срећно и мирно том земљом и сматрао је исто као да је од вајкада његовом била.

ЂУРА Ђ КАСТРИОТИЋ СКЕНДЕРБЕГ

ИСТОРИЈСКА РАСПРАВА

написао

Никола Вулић

(С једном генеалогском таблицом)

(Темат награђен првом видовданском наградом општине београдске.)

мото:

Скендербег је срца Обилића
његош.

ГЛАВА ЧЕТВТА

Борба око наследства у Италији. — Прелаз Скендербегов преко Јадранског Мора.

Међутим после толико година непрестаног ратовања и крвопролића сад као да хтедоше и Арбанасима једном да сијну мирни дани. Доиста, крај прошле и цела идућа (1459.) година, колико се зна, протеклоше у потпуном миру од стране турске. У „Monum. Serbica“ ми имамо два писма Скендербегова Дубровчанима, у којима он изјављује, да признаје, да је примио из њихове

осам дан. и једанаест пара наплаћене кадрмије на еспаи што је из Јагодине ишао преко Београда у иностранству, и по прочитању мишлења општ. правозаступника о томе, одбор је решио, да се молилац одбије од тражења.

XII.

Председник износи одбору на решење молбу Велимира Мидашиновића радника на водоводу, који је чистећи резервоар осакатно се, и којом тражи од општине новчане помоћи.

По прочитању те молбе АБр. 10716 и реферата управе водовода, одбор је одлучно, да се молба ова упуту одборском повереништву за издавање општинске милостије.

XIII.

Одборник г. Мата Јовановић интерпелише зашто се једном не доврши кадрма пред двором.

Председник изјављује, да је наређено да се кадрма ова у најкраћем року доврши.

XIV.

Председник општ. извештава одбор, да одборник Раденко Драговић неће долазити у одборске седнице за 40 дана због смрти свога сина.

Одбор је примио к знању овај извештај изјављујући учешће своје у овој жалости.

XV.

Председник износи одбору на решење молбу Сулејман-Ефендије Фалаџића овдашњег Хасе, којом моли, да општ. београдска повчано помогне оправку барјак џамије.

По прочитању те молбе, одбор је решио, да се на оправку барјак џамије изда из општинске касе пет стотина динара из партије буџетом одређене за непредвиђене трошкове.

XVI.

По прочитању акта VII пуков. команде АБр. 11016, којим се тражи да се одреди земљиште за логоровање и вежбање војске на Бањичком брду, — одбор је решио, да господи Никола Х. Поповић, Андра Ј. Одавић и Лазар Дашковић одборници заједно са војеним изасланицима одреде ово земљиште.

Овим се укида повереништво које је у овој цели изабрало у седници одборској од 27. Априла 1892. год. АБр. 6740.

ОПШТИНСКИ ПОСЛОВИ

— Српско Бродарско Друштво. Управа првог српског повлашћеног бродарског друштва позива све удеоничаре, да на основу члана 7. друштвених правила положи и трећу уплату на акције бродарског друштва и то:

Акционари из Београда полагаће своје уплате искључиво код београдске задруге за међусобно помагање и штедњу, а акционари из унутрашњости Србије код окружних односно среских или дотичних штедионица код којих су и раније уплате вршили.

При III уплати поднеће акционари признанице о положеној I. и II. уплати, а у размену за ове добиће одговарајући број привремених акција гласећих на 50 динара.

Крајњи рок, до кога се има извршити III уплата утврђен је до 15. Децембра ове године закључно.

Донесећи овај оглас и о трећој уплати на акције српског бродарског друштва, нама је у дужности, да обратимо пажњу имућним грађанима српске престонице, да похитају те положи и трећу уплату, како би на овај начин дали прилике да се и у нас развије још једна врста саобраћајних средстава, *српски бродови*.

РЕДОВНИ САСТАНАК

ОДБОРА ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ
(по стеногр. белешкама)

Држан 29. Септ. 1892. године.

(СВРШЕТАК)

Боканешић. Баш услед говора г. Велизарића ја сам у комисији био и никад нисам у сиромашној кући затекао, да има много ђубрета, него вечито налазио сам ђубре у каквог Борђевића, Великића, Уроша Јовановића итд. скоро по 2—3 кола. Баш због тога општина и треба да набави воз, а привремено треба да се одреди нека цифра

за исплаћивање, а после нека општина наплати од свакога.

Председник. Знате да се сваке године попуњује порески одбор, који треба од првог Окт. да почне свој посао.

По закону треба сад 9 да одступе коцком, а других 9 да се изберу.

Изволте да извучемо коцком који ће да иступе. (Настаје извлачење коцака). Извучени су бројеви: 7, 10, 3, 11, 16, 13, 15, 12 и 14. Чланови под тим бројевима иступају али могу бити опет бирани.

Лица која би се могла заменити, могу, ако одбор хоће, и остати. Отпали би: из кварта врачарског Тодор Милићевић (да дође Борђе Петровић бакалин); из саваамалског сви су тројица отпала (да остану и Ђирковић и Ђурић и Коста В. Михаиловић); из кварта дорђолског спадају Владислав Борђевић, Никола Кики и Нестор Ристић (Никола и Нестор остају а место Владислава долази Риста Петровић), у кварту палилулском отпада Мијаило Борђевић (да остане).

Дакле сви стари остају осем Тоше Милићевића и Владислава Борђевића које замењују Борђе Петровић и Риста Петровић.

Има једно празно место марвеног лекара јер их по буџету има два а један у служби. Бив. марв. лекар државни г. Лазар Најдановић поднео је молбу да се постави на то место (прима се). Да би било јаче контроле над радом, и над каквоћом меса, ја вас молим да ово место поуните (прима се). А примате ли и ово лице? (прима се).

Молим вас да чујете извештај о уређењу пијаце (чита).

Ето то је извештај о продаји на пијаци. У осталом ми смо већ неке радње забрањили које овде нису поменуте. То су оне о којима је била раније реч у одборској седници, а све остало поменуто је у извештају.

Раденко Драговић. Велика пијаца на и друге, по ономе што се на њима продаје, претворене су у праву једну варош само што нити је по здравље народно корисно удешена, нити је за углед вароши. И ја мислим да је оправдано што комисија предлаже да се како ликерџинице, ашџинице тако и магазе и др. оданде уклони те да

Међутим ствари су у Италији ишле све од зла на горе. После крваве битке на Сарну, Фердинанд беше запао у веома тежак положај. Краљевина напуљска била му је сва истргнута из руку, осим нешто земље у приморју, и он се беше затворио у град један, по имену Барлета.

На те рђаве гласове у Скендербегу опет задрхта стара жица захвалности. Он не могаше заборавити на Алфонсова некадашња добротинства, те преже свом снагом, да се одужи за њих његову сину, па ма колико то било. Не зна се тачно кад, али свакако пре октобра месеца†), већ је к Италији пловила мала једна флота од коњаника и пешака, што је он слао Фердинанду. Колики је ових било, не зна се тачно, али се из свега може закључити, да их доиста неје било више од пет стотина, у чему се слажу сви стари биографи.

Али, како изгледа, та помоћ његова не би од бог зна каква значаја. Фердинанд и поред ње западаше с дана на дан све у већу неприлику. С тога Скендербег и би принуђен, да још једанпут понуди, да и сам

†) То се јасно види из једнога писма кнеза таренатскога Скендербегу од 10. октобра: „Al presente simo advisato voj havere mandato de le vostre gente da piede et da cavallo in Puglia...“ Макушев, Ист. споменици 118. I.

Кад он умре, она је — као што је и појамно — по тестаменту имала да припадне његовој јединој наследници Фердинанду. Али Јован, син поменутог Рената, обузет опет надом, да ће сад, по смрти Алфонсовој, моћи успети у оном, за чим су му тежили преци, с повећом војском беше упао у напуљску краљевину и почео је освајати. И почетак му је био веома срећан. Готови сви великаши и вазали Фердинандови беху се одметнули од њега и прешли противнику. Ну најважнији од тих одметника беху Јован Антоније Урсини, кнез Таренатски, и чувени ратник онога доба, гроф Јаково Пичинино. Уз Фердинанда су били само папа Пије II. и дука милански Фрања Сфорца.

Кад Скендербег чује за те догађаје, сећајући се свих добара и услуга, које му некад беше учинио отац садашњег краља напуљскога, не мога остати немаран према несрећама, које беху задесиле напуљску краљевину и намисли, да притекне, што боље може, у помоћ њеноме краљу.

Из једнога папина писма од 29. јуна идуће (1460.) године, које наводи Риналди у својим Аналима,†) види се јасно, да је он још пре тога био изјавио папи жељу,

†) Rinaldo ann. 1460. num. 60. Gl. Biemmi G., 392.

да хоће да пређе лично у помоћ Фердинанду. Ну како би му земља у том случају остала без и какве одбране и заштите, то мољаше првосвештеника, или да му допусти да начини с Турцима мир за неко време, или бар да му пошаље ког посланика (легата) свога, који би му могао бранити државу за време његова одсуства. Али и поред све добре воље своје, он се, бар за сад, мораде махнути своје намере. Папа истина одговори, да му је веома мило, што он тако великодушно нуди своју помоћ њима савезницима и говораше, да ће о томе одмах извести и Фердинанда, те да би га о доласку дочекали како му приличи, али на оба његова потраживања одговори са свим хладно и како се Скендербег неје надао. Он, као глава хришћанске цркве, — писао је он — нема права да даје допушта за мир с некрстом не само њему него у опште никоме а и легата му неје могућно послати, јер је и сам у војној снази веома ослабео. Истина он га саветоваше, да те заштите потражи у Млечића, који су народ силан и који ће на његово саветовање за цело радо пристати на његову молбу, али Скендербег је без сумње имао разлога, да не пристане на тај савет.

се на чисто зна шта је пијаца а не да се тамо многе магазе у којима има по 2—3000 кила овса, јечма и др. жита!

Бока Нешић. Не само да је то дозвољено што они на пијаци већ продају и што је се могло у неколико и сносити, него смо ми тамо наишли и на шупе, у којима се смешта некакав сувишан еспап и на магацин, од кога врло вероватно, општина једва да има који динар месечне кирије!

Са тога дакле што се на пијацама свашта продаје, дућани су по вароши празни. На Теразијама где је раније било неколико дућана касапских, сад је само један!

Ја појмим потпуно да општина треба да има приход од касана и других, али то не сме ићи до упрошашћења вароши. Ја сам зато да на Великој Пијаци могу остати само велики дућани а мали да се забране. Не сме се тржити и даље ово што је сад, да нпр. један бурегџија остави дућан па дође на пијацу и ту за 3 гроша дневне кирије, продаје бурек на штету других.

Раденко Драгојевић. Касапнице на пијаци изложене су јакој прашини и човек кад купи месо, често пута не може разумети: да ли је блато или тако што. Ја мислим да све оне касапнице не одговарају потреби и да их треба уклонити с пијаце.

Бока Новаковић. Ми кад смо размишљали о тој ствари, ми смо имали на уму интересе општинске али нисмо напустили ни интересе грађана. Јер доиста и није право да грађани, од којих општина толико узима, остану без прихода само с тога што им општина затвара све могуће изворе. То је једно. А друго, ми треба да почнемо да уређујемо све радње а да не допустимо продају у неугледним и нездравим локалима.

С тога дакле и ја сам мњења да се на пијаци продају само артикли потребни за свакодневну потребу и ништа више.

Председник. По вашем мишљењу излази, да треба укинути пијацу.

Марко Велизарић Држим да је ово питање врло озбиљно, па не треба да се реши онако на пречац. Сем тога овде и нема више од 12 одборника, пошто су многи отишли, с тога нека се остави за идућу седницу. Питање је од важности и по томе,

што се тиче општинског прихода од 50 хиљ. динара.

Председник. Доиста су многи отишли. И кад је тако онда закључујем седницу.

Састанак је овај трајао до 8 часова по подне.

држан 2. Октобра 1892 год.

Председник. Пошто има довољан број одборника можемо почети. Молим да саслушате записник од прошлог састанка. (секретар прочита).

Има ли ко шта да примети? (Нема).

Усваја ли одбор записник? (Усваја)

Изволте чути извештај о осам. Ја морам да извиним г. Селесковића, који је отишао у једну комисију. Прочитаће секретар. (Секретар прочита).

Извештај о осам у „споменичкој“ улици (усваја се). Даље извештај о осам у Немањиној улици (Усваја се). Даље: у „Добричиној“ улици. (Усваја се).

Имам да приважем одбору извештај комисије која је имала да проучи пројект поднети за канализацију варошку. То је извештај у коме је изложен у начелу сав план како да се изврши канализација. Као што вам је познато на првом месту сада после водовода долази извршење канализације те да се нечистоћа лакше износи.

Овај посао није тако лак, с тога вас молим да одобрите да се штампа па да вам раздам на проучење. (Усваја се).

Пред. Потребно је да се направи 2 шупе за смештај кола, које служе за комору, јер их немамо гди да сместимо. Сем тога потребно нам је и због наших кола општинских јер и она стоје на сокаку. Г. Селесковић се јавио једним писмом да се одобри прављење две шупе и да може држати лиценцијацију. Он вели једна да се направи на топцијској пијаци а друга на месту где је тевија или код сењака.

Коста Б. Мијајловић. Топцијска пијаца довољна је за све т.ј. не треба на два места

Филип Васиљевић. Држим да је најбоље да се направи тамо где је сењак. Тамо

имамо чувара, па нек и ово чувају. Шупе се немогу правити по вароши.

Председник. Г. Селесковић каже, да ће коштати 5 хиљ. динара једна шупа. Одобривали се грађење у начелу? (Одобрава).

Гавра Бркић. Ту се може направити једна велика шупа, па да се кола растворе и тако сместе, а не онако читава, те да заузима велики простор. Дасе потроши 10 хиљ. дин. за шупе то је много.

Председник. Дозволите да кажем. Разлози су ови за прављење. Баш да се то преда и држави на чување, опет су нама потребне две шупе ради смештаја наших општ. возова. Ви сте видели да ми наша мртвачка кола држимо на сокаку. Сад ако ми нећемо да правимо то мора ма ко други направити ово тим пре, што имамо и другог материјала који треба у закљон смести да не буде на пропасти.

Илија Ђорђевић. И ја се слажем с Гавром што каже да би нам већа квадратура шупе требала кад би слагали кола до кола и са тога је најбоље да се кола нумеришу па растворе и слажу једна на друга у колико то бити може, те да нам може поднети и мања шупа.

С. Азријел. Ја видим да г. Селесковић мисли да треба зидати две шупе и ја мислим да треба једна али двокатна која би много јефтиније коштала од две једнокатне.

Председник. Ја вас пре свега питам: хоћемо ли градити шупе? (Хоћемо).

Мића Петровић. У начелу немамо шта против тога. То је потреба која се мора да подмири, само што мислим да је потребно навестити инжињерском одељењу да води рачуна о жељама овде израженим, те да пројектује израду једне шупе и то код сењака.

Мата Јовановић. Нема смисла изјављеној жељи, да се шупа гради код „сењака“ јер, може бити имаће јачих разлога да буде на Топцијској пијаци те са тога не треба то сад утврђивати.

Милутин Марковић. Мени се чини да би некако било незгодно да шупе буду на пијаци. То су средобраће улица и лепша места која не би требало запремати шупама. По моме мишљењу најподесније место

лично пређе у Италију, па ма и на коцку ставио или државу или оданост папицу према себи. Одељак један из његова неког писма Фердинанду од 31. октобра гласи овако:

„Нека Бог чува од штете и опасности Ваше Величанство, али ма шта да се деси, ја ћу увек бити пријатељ орлине а не среће. Молим Ваше Величанство да ми јави, да ли су моји људи учинили њему какву услугу или да ли ће је учинити; за тим, да ли да му пошљем још помоћи и у коликом броју? У исто време јављам, да сам ових дана саставио две стотине добрих коња, који очекују само позив Вашег Величанства, које понизно молим, да ме изволи известити чим му држава западне ма у каку неприлику, да бих му могао лично прећи у помоћ с толиком војском...“†)

Међутим веома је чудновато, да њега, бар до тог дана, Фердинанд неје ни једном био позвао у помоћ.††) Да ли је он после овог писма примио његове услуге, не може се тачно рећи, али и да их је примио, сад

му их Скендербег, бар за ову годину, не би опет могао испунити. Размирице некаке, што се при крају те године беху појавиле између Дукађина, Спана и Млечина а због града Дајна, у мало не имадоше страшних последица по целу Арбанију.†)

Али ако Скендербег не мога извршити намере своје ове године, он је испуни идуће.

Већ 12. августа те друге године (1461.) било је познато и широј публици у Арбанији, да је он готов да пређе у Пуљу. У једном писму Антонија Гвидоџија, оратора млетачкога, од тога дана читамо ово: „... До знајемо од овога посланика (Михаила), који долази од султана, да је Скендербег у главном граду приморском с хиљаду коњаника и две хиљаде пешака, и са спремним бродовима, да се уврца и да пође у Пуљу. Он очекује још само једну галију, коју му шаље краљ, да се у њу сам уврца...“††)

†) Узрок тима размирицама може се видети у Ривалда код год. 1460. num. 104. Гл. Бијемија., 392.

††) „... Qua se hano novelle per questo ambassator (Michella) che viene dal Soldano che Scanderbecho era in capolocho sopra la marina cum mille cavalli e fanti 2000 et cum li navilli aparechciati per montare ed andare in Puglia... non aspetava altro, che una Galea et una fusta, che li mandava el Re per montare suxo la persona sua, dela quale andata qua se fa uno bono et grande saxo per favore de la Maestate del Re.“ Макушев, Ист. споменици, 156.

А на неколико дана за тим, он је већ био и отишао Од истог оратора има једно писмо од 25. августа исте године, у коме стоји од речи до речи овако: „...сваки дан стижу поуздани гласови, да је Скендербег пошао лично с људма својима из својих земаља у Пуљу...“†)

Узгред буди речено, и све ово још је један нов доказ верности безименога писца а непоузданости Барлецијеве. Док се први тако рећи у длаку слаже с овим писмима, дотле се Барлеције разилази с њима не само у години ових догађаја, о чему ћемо после говорити, већ и у времену. По њему је прелазак Скендербегов био „autumno tempore“††)

Ну да се вратимо на ток догађаја Пре но што ће стићи у Италију, Скендербег сврати са свом војском својом узгред и у Дубровник, да посети тај чувени српски град. Он је са Дубровчанима живео увек у највећем пријатељству, те га они дочекаше веома величанствено и сјајно.†††) Али, не

†) „... Ognia di se ha ferme novelle che Scanderbecho e andato in persona et cum le zente sue in Puglia et partito de le terre sue...“ ibid., 156.

††) Barletius, De Vita etc. lib. X., стр. 291.

†††) Без сумње, то је онај долазак Скендербегов у Дубровник, који помиње Лукари у својима „Copiosi ristretti etc.“, стр. 106.

†) Макушев, Ист. споменици, стр. 118.

††) То се види из истог писма, у коме Скендербег изреком вели: „La Maesta vostra o che credesse non gli dovesse bisognare, o che pensasse, che io non ponese ad effecto quello dicea ne me ricerca mai de niente.“ Ibid., 117.

за шупу било би тамо код „Споменика“ где нам је пумпа јер је на добром насипу и зподно би било за довоз и одвоз возова.

Милан Капетановић. И ја имам само толико да кажем да на Топцијској пијаци не може да се прави шупа, јер је тај плац одређен за школу која ће се до године још почети да прави.

Председник. Одобравате ли да се оцени где треба да се гради па да вам се реферше? (одобравамо).

Код Видинске улице где се довршује Душанова улица има да се уреди отицање воде. Инжињерско одељење тражи да се нареди сазив дотичне комисије за оцену тога рада, јер се она на три позива није могла састати у пуном броју за рад.

Марко Велизарић. Само онај који није био тамо може да одуговлачи овај посао, иначе мора желити што скорији састанак комисије и што брже уређење овога.

Стеван Чађевић. Није довољно да само комисија тамо изађе. Она би констатовала оно што је сваки тамо могао да види који је на месту био. Главно је да треба видети с које се стране улице и која квадратура узима Николи Х. Поповићу, која му се квадратура од општинског земљишта и с које стране даје и колико је ко дужан накнаде — или он општини или општина њему. И онда да се узме у оцену, шта да се сврши у погледу регулације до јесени, а шта па пролеће.

Дакле прво би имало наше инжињерско одељење да спреми ситуациони план земљишта које се има одузети од Николе Х. Поповића и земљишта које би му се имало уступити. Што се тиче продужења регулације и калдрмисања, ја мислим да је за то у овој години доцкан и да би сад инжињерско одељење имало да удеси одвођење воде те да тече куда је и до сад текла.

Илија Борђевић. Мени се чини кад раније беше реч о калдрми и о продужењу оног заосталог парчета Душанове улице, да је се онда одустало да се ова калдрма прави него да се продужи рад у правцу Калимеџана. Ја сам онда напоменуо да би требало довршити то мало парче до Видинкапије и онда је речено да ће се та кал-

дрма продужити до Видинкапије, докле је онај шанац и незнам одкуд је искрспуло сад ово питање?!

Председник. Има једна врло велика потреба што се ово питање износи пред одбор, у томе што су извесна имања постала сад неприступна. Треба удесити да се вода од тога места одводи и то треба учинити што пре, јер ако је се много стекле може бити веће штете него што би стала оправка.

Сад има лицитација за давање под закуп плаца испод чесме Кнегиње Љубице. (Секретар прочита).

Коста Б. Мијајловић. Ја знам кад је тај плац даван за 5 дук. годишње. Тај садањи закупца сазидео је неке дућане па други сад нико несме да узме, јер би онај дигао дућане, па би он морао правити; те тако нико нема рачуна. С тога сам ја да му се одобри.

Филип Васиљевић. Ако поруши дућане тај закупца једва плац да ће се дати за 2 дук. С тога би ја био или да се држи друга лицитација и то на више година нпр. за 5—10 год. па ће онда и кирија изаћи много више.

Г. Бркић. Општина ту неможе имати већи интерес но сад што има. Ако би општина сама сазидала дућане могла би имати користи.

С. Азријел. Никако не стоји то да тај закупца неће платити више и да ће рушити те дућане. То није његов рачун и он ће морати да плати више. За то нек се држи друга лицитација.

Председник. Одобрава ли одбор да се држи друга лицитација за више година и да се закупцем пречисти рачун? (одобрава).

Филип Васиљевић. Ја сам за то да општина зида. (Чуј се: да се гласа).

Председник. Па добро. Ко је за то, да се држи лицитација по други пут на дужи рок нека гласа „за“, а ко је против нека гласа „против“.

Већина је да се држи друга лицитација за више година.

Вама је познато господо, да овде постоји једна женска радничка школа. То је школа женског друштва где сиротне женске

уче да кроје и шију. Председница женског друштва г-ђа Персида Пинтеровићка долазила је ради овога и лично председнику и молила да се обрати пажња од стране општинског преставништва на ову школу, која постоји од више година и која показује приличан резултат, нарочито ономе делу становништва, које од туда зарађује парче хлеба. Она је молила да општина помогне, ако ничим другим, бар огревом. Друштво помаже ученице тиме, што им даје материјал и машине. Молим вас да чујете писмо упућено на општину. (Секретар прочита).

Они траже 20 кубних хвати.

Стеван Чађевић. То су господо кћери наших грађана и ако игде треба одбор да се покаже племенит за морално васпитање наше сиротне деце, овде треба да жртвује.

К. Б. Мијајловић. Ја сам за то да се помогне са 10 хв. дрва.

Р. Драговић. Ја нисам противан да се изда. Но незнам само да ли општина води надзор над том школом.

Председник. То је установило једно добротворно друштво. Оно вели да би и веће послове развило, ако се одобри помоћ у огреву. (Одобрава се).

Молим да чујете извештај о прегледу депозитне касе општинске (прочита).

Бока Нешић. Из једног прегледа који је вршен чини ми се у Марту или Априлу нађен је извесан вишак у тој депозитној каси. Комисија је предложила и то је усвојено да се од касе храниоца оправда тај вишак иначе да се уведе у ванредни приход општине. Молим да ми се објасни: је ли и шта учињено по овоме.

Председник. Видићу шта је урађено па ћу одговорити.

Како је већ октобар месец, то је на реду да одбор изабере из своје средине комисију која ће с општинским председништвом израдити пројекат општинског буџета за 1893 годину. Ја вас молим да изберете комисију! (Бирају, после малог договора: Одавића, Вељу Тодоровића, Пачу-а, Марка Велизарића, Хаџи-Поповића и Ђоку Нешића сјтим да могу и четворица од њих радити).

имајући много времена да троши на забаве и друге такве ствари, он проведе ту — како Барлеције вели — само једно десетак дана, па се онда крене даље.

По што за тим пређе море и стигне пред Барлету, већ и сама појава његова би од необична утецаја. Краљ Фердинанд беше дотле изгубио већ готово сваку наду на напуљску краљевину, кад али та сунце сад опет обасја. Гроф Пичинино, који га беше опседнуо у тој тврђави, чим дозна, да то Скендербег долази, дигне опсаду и повуче се на неколико миља од ње, под тврђаву Трани.

Међутим и Скендербег се искрца на обалу и ту га Фердинанд и његове присталице дочекаше веома сјајно и величанствено. За тим га одведоше у краљев двор и по што га ту неколико дана добро прочастеше и угостише, приступе главној ствари, због које се он и био кренуо на толики пут.

На ратном већу, које се сад сазва, буде решено, да краљ Фердинанд са својом војском отиде у Аbruцо, где ће се спојити с војскама миланскога дуче и папе Пија, а Скендербег да остане у Барлети и да чува њу и остале градове Фердинандове у Пуљи.

Први посао Скендербегов, кад краљ

отиде, би тај, да непријатеља и побуњенике одмах у почетку застраши. С тога, чим остане сам, заповеди својим четама да се разиђу по одмегнутим и побуњеним областима и да их опустоше, што жешће могу. И заповест његова за кратко време би извршена с највећом марљивошћу, јер Арбанаси, борећи се непрестано већ толико година с Турцима, поред других ствари беху научили од њих и пљачкати и пустошити, као да су и сами били варвари.

Међутим гроф се Пичинино од доласка Скендербегова непрестано труђаше не би ли како заузео тврђаву под коју беше пао на долазак његов. Не могући брзо да је освоји, он једно одељење држаше непрестано под њом, не дајући никоме ни да уђе ни да изиде, а с другим сваки час наваљиваше на околне градове, који беху поверени Скендербегову чувању. На ту дрскост Скендербег остави Барлету и упути се к непријатељу под Транијем. Ну до отворене и главне битке не дође ни једном. Узрок тој нерешивости с обе стране биће веома јасан, кад поменемо, да је наоружаност обе војске била у највећој противности. Јер док Французи и Италијани с тешким оклопима, штитовима и шлемовима сеђаху на крупним коњима,

претрпаним свакојаким тешким направама и одбранама, те тако чињаху као неки, истина непробојни, али с друге стране и веома спор зид, дотле Арбанаси на против јахаху лаке и брзе коње, готово са свим голе, а и сами не имаху бог зна шта од оружја, те с тога, како оно вели нар. песма, могаху лако „и стићи и утећи“.

Али и ако је Скендербег био пред њим, ипак гроф Пичинино после извесног времена успе да освоји Трани, па се онда упути другој једној тврђави по имену Рока Истина тврђава та беше веома јака и добро спадељена, али Скендербег је ипак имао мало вере, да се она не ће брзо предати, а то с тога, што командант њен, некакав Сицилијанац Фузијано, беше, поред све храбрости, и веома подмитљив човек. Видећи, да ће му, ако се сам не пожури, Пичинино отети тврђаву не храброшћу већ новцем, и Скендербег намисли да се послужи лукавством. Дошавши под Року, он цозове Фузијана, да му дође на договор, јер има да му поручи нешто врло важно. Како се Фузијано ни из далека неје падао, да се за његове преговоре с Пичинином зна што год и у Скендербеговој војсци, то одмах учини Скендербегу по жељи и изиде из града. Али тај

Држан 4. Октобра 1892. год.

Председник. Има довољан број за рад и с тога отвара седницу и молим вас да саслушате протокол последњег састанка. (Секретар прочита). Прима ли се протокол? (Прима се).

Изволте чути тражена уверења. (Секретар прочита).

Изволте чути извештај о одређењу осе у Чобанској улици; (секретар прочита. Прима се к знању) и у Змајевој (прима се на знање).

Председник. Г. Бока Нешић одборник питао је: зашто је кућа г. Јована Глигоровића у улици од Народне Банке, изишла за читав метар на поље ван других. Инжињерско одељење поднело ми је по томе извештај и ја молим да га чујете. (Прочита).

Бока Ж. Нешић. Ја сам гледао како ова кућа стоји према кући браће Поповића па сам видео да излази за читав метар на поље. Ако је тако по регулационом плану, ја немам ништа против.

(Прима се к знању)

Председник. На основу одборске одлуке издата је била објава о давању под закуп дућана бр. 1 у фишегцијској улици. Пријавио се само Јеротије Мишић телад и понудио, као и до сад што је плаћао — два дуката месечно. (Уступа се). Пристајете ли да се да? (Пристајемо).

Ми смо објавили у новинама и тражили стан за кварт варошки јер нам је одказан стан у кући Лаховарија. Понудио нам је једино Павле Цветковић неку његову кућу на Топличиним Венцу. Ако би сте хтели, могли би сте одредити, кога да кућу види и погоди (чује се: овлашћујемо председника). Добро дакле; ја ћу видети и погодити ако ваља.

Ви знате да је одбор решавајући о понуди за грађење школе на Дорћолу, донео одлуку да г. Капетановић надгледа рад. Он је то чинио и молим вас да чујете њега по овој ствари о вишку, који се има исплатити предузимачу по предлогу грађ. одељења (чита извештај)

Милан Капетановић. Ја ћу да вам дам објашњења овоме. Кад је план поднесен и

та одмах ухвати и везавши га, изјави му, да ће га пустити на слободу тек онда, кад му преда тврђаву. Не имајући куд, Фузијано на послетку мораде учинити по његовој жељи и тако Рока паде у руке Скендербегу.

На тај неуспех његов, Пичипина обузе голема туга; али за тугом дође жеља за осветом. Видећи да је непријатељ његов испунио намеру своју лукавством, намисли и он да се послужи у освети својој истим средством. Он шћаше Скендербега да одазове самога на договор изван његове војске, па после, да га зароби. Али кад то једном и покуша, намера му не испаде за руком и само себи још више науди. Јер Арбанаси, да би му се осветили за то гадно дело, навале са свом жестином, да опусте земље његова господара. Они порушише и попалише све што се могло рушити и палити; родно дрвеће и невип свет посекоше, и у опште понашаху се не као Хришћани, већ као варвари.

Међутим у том разговору као да је већ била протекла год. 1461. Истина стари биографи веле, да се Скендербег бавис у Италији само ону годину, за коју, како они

кад смо примили оферат предузимача, ја сам онда вазао да се то односи само на зграду и на темељ, или пошто је тамо где ће се зграда подизати, земљиште на неким местима са свим ровито, то ће, рекао сам бити потребно да се мало дубље зида. И збиља, кад се почело копање темеља, наишло се на два нужника и један бунар и то се морало да бетонира а и више зида и усјед тога изашао је овај вишак или додатак. Имало је још нешто да се дода у гвожђарији због слабог земљишта и то је учињено. Целовупан тај додатак односи се, дакле, на додавање рада у бетону и на гвожђарији, иначе нема никаква додатка. Цео рачун је 6700 дин. без онога што је одбијено. (чита и то).

Могу још да изјавим да сам ја био док се копао темељ и док се фундаирао у Душановој улици, а доцније је настојавао г. Селесковић и један наш стручан човек — вршено је дакле све што се могло и требало да врши и ја мислим да се овај вишак мора одобрити, јер је предвиђен а цене су утврђене тачно по предрачуну с опим попуштањем од 13% на које је пристао предузимач. Пошто је зграда већ под кровом, то више неће бити никаквих додатака до можда на крову неколико вентилатора што ће коштати 2--300 дин.

Милош Трпковић. Пошто је г. Капетановић лепо објаснио ову ствар, то ја мислим да овај додатак треба одобрити.

Председник. Одобравате ли ово? (Одобравамо).

Има овде извештај о прегледу трошаринске касе општинске (чита).

Председник. Сваки 8 дана, даје се Банци.

С Азријел. Је би молио г. Х. Поповића да ми каже као председник комисије за преглед трошаринских каса, колико је ова издала Банци новаца.

Председник. Није нужно да он одговара. Све то има у општини. Сад не могу да вам кажем, али примам ово к знању да вас известим идуће седнице.

Љ. Јовановић. Мени се чини да је нама свима потребно баш због буџета да знамо од прилике досадањи приход. С тога молим

кажу, беше начинио мир с Турцима, али ни један не каже, да ли се он вратио у Арбанију исте године, које је отишао или идуће. Узимајући за најистинитије тврђење безименога писца, који каже, да се Скендербег вратио у Арбанију на глас, да Турци намеравају наново да нападну на њ, ми можемо с доста поузданости тврдити, да је тај повратак био идуће (т. ј. 1462.) године. Јер како се за сад не зна ни за какав долазак турски при крају прошле године у Арбанију или земље што су близу ње, то се може с поузданошћу узети, да је Скендербега позвао из Италије исти глас, који се налази и у једном писму од год. 1462. 18. марта, које је нађено у миланском архиву и које гласи: „... Овде је стигао један посланик Степана од Св. Саве, који, поред осталих ствари, јавља овој пресветлој господи, да Турчин има чврсту намеру, да упадне у Арбанију и Босну, те да завојшти на Морелаче а нарочито на Скендербега...“†)

†) „... E zonto qua uno ambadore del Duchia Steffano de Sancto Sava, qual fra l'altre cosse nottifica a questa Hma La chel Turcho al tuto delibera vignire a le porte de Albania e de Bossena, per fare contra Morellachi Albanezi maxime contra Scanderibecho...“ Макушев, Ист. Споменици, 156.

г. председника да сазна из књиговодства, колики је досадањи приход, а колики расход.

Председник. Ја сматрам и за дужност да то учиним и без напомене одбора. Ја сам издао наредбу да се спреме тромесечни рачуни и на томе се сад ради и одмах ћу изнети одбору. (Врло добро).

Ви сте господо могли видети у општинским новинама, да је еснаф месарски дужан био да поднесе извештај о оној потпори, коју је општина учинила еснафу у 500 дин. на обучавање неколико ученика, који ће се спремити на страни за месарске и сапунџијске послове. Еснаф је упутио једно писмо које је и у општ. новинама штампано. Ако желите да прочитам, (не треба). Добро. Примате ли к знању? (Примамо).

Г. Анта Алексић по одавно је молио да изнесем пред одбор, да му се цена на тротоарским плочама, које доноси из Остружнице повећа, и да му се дозволи да може дати и полукоцке. Ево његово писмо. (Чита). Дакле он има одпадке од камена што прави плоче.

Раденко Драгојевић. Ја држим да се то неће моћи одобрити, пошто тражи повишене цене. То мора да пређе преко лицитације, а без лицитације не може му се дати.

Филип Васиљевић. Ово је баш добро што се г. Анта јавља. Ви видите, да ми на лицитацији имамо све једне исте лицитанте и кад овај г. Анта и иначе даје врло добре коцке, ја сам да се понуда прими, јер држа ли недржа ли лицитацију јевтиније добити неможемо.

Соломон Азријел. Бога ми ја се никако не могу сложити са г. Филипом. Без лицитације не дам никако. Он ако хоће може доћи па и сам на лицитацији лицитирати.

Бока Нешић. Ја мислим господо да би ову ствар могли овако да решимо. Најпре наше инжињерско одељење да прегледа те коцке и да се увери може ли се примити, па ако може онда да се држи лицитација.

Марко Велизарић. Ниједан предузимач неће да рескира и да улаже новац у израду коцка, па после да лицитира. Други лицитант не може ни добити оно што овај тражи,

Тако се по нашем мишљењу, а ослањајући се на безименога писца и документе, свршила ова експедиција Скендербегова преко Јадранскога Мора. Међутим вредно је погледати како те догађаје излажу друга два Скендербегова оригинална биографа, т. ј. Барлеције и Fatti illustri.

По оба ова писца Скендербег се вратио у своју земљу тек по што се рат у Италији са свим био свршио а, тако исто по њима, он је био и у боју под градом Тројом, који је шта више он и повратио Фердинанду од одметника. Ну, као што ћемо сад видети, то су само гатке и приче та два писца а никако не истроријске истине.

Несумњива је ствар да је битка под Тројом била године 1462. а свршетак целог рата год. 1463.†) Међутим Барлеције ставља Скендербега у Италију још год. 1460. — што је већ велика погрешка према писмима из миланског архива, која смо напред навели — па се онда он по њему бавио у њој само годину дана, и опет је био под Тројом, па чак и све дотле док се рат италијански неје потпуно свршио! Па би

†) Гл. Риналдиј код год. 1462. и 1463..

јер има разних мајдана. Сад кад је камен тако добар, а ми хоћемо да добијемо добар камен, онда можемо овако узети. Према томе, кад би комисија видела и нашла да је камен ваљан, а оп пуди по цени како је калдрма са ломљеним каменом, онда му се може одобрити.

Председник. Поводом овога што се говори о испитивању коцака могу да известим одбор, да сам ја већ упутио грађевин. одељењу на испитивање. Сад још не могу да кажем како стоји са каквоћом камена према каквоћи трахитног камена. С тога могли би само начелно решити. Г. Клерих није нам дао још извештај.

Бока Нешић. Ја сам хтео да кажем неколико речи на говор г. Велизарића. Он каже: да неће нико да рескира капитал у материјал док није сигуран. Али ако би овако наше грађ. одељење примило тај камен он би имао рачун да са 1—3 по јевтиније од других. Дакле треба лицитације.

филип Васиљевић. И ја не кажем да не треба држати лицитацију. Само сам да се одреди јесенас па да зна човек хоће ли спремити камен.

Љуба Јовановић. Ми треба прво да имамо спреман план и да знамо које ће се улице калдрмисати и са каквим каменом, па кад се то сазна и утврди онда да се држи лицитација и то на сваки начин лицитације треба да буду раније, како би се предузимачи могли раније спремити материјал. Дакле и ово је један разлог, да се ова ствар не може без лицитације свршити.

Андра Одавић. Ми знамо какве мајдане имамо па и то мора бити мерило за примање камена и одређивање цене. Незнам да ли се при одређивању лицитације ове врсте подносе мустре и да ли предходно грађ. одељење даје своје мишљење, који је камен бољи а који лоши. С тога нека не буде за нас мерило, који је камен јевтинији па макар камен био и лошији.

Председник. Усваја ли одбор да се предходно одредз ревизија камена и да се држи друга лицитација још ове јесени и то да булв после решења буџета? (Усваја).

већ и то било доста, да нам каже, колико треба веровати овим писцима; али има још нешто. Понтано, италијански писац, који је као очевидац рат овај у напуљској краљевини и који је био и у борби под Тројом, нигде ни једном речи не спомиње и Скендербегово присуство у том боју†), а то је без сумње доста јасан знак, да се Скендербег дотле (т. ј. до год. 1462) већ доиста био повратио у Арбанију.

М. Капетановић. Такав исти случај био је и с мајданом из Голубца. Ми смо били узели неколико хиљада коцака из тога мајдана ради пробе па учинимо то и овде и калдрмишимо извесну улицу тим каменом ради пробе. Па ако се покаже добар можемо се после разговарати односно цене на веће количине.

Раденко Драговић. Лена је ствар проба, али пошто је од онога голубачког камена пропада нека хиљада, ја мислим да ми немамо потребе да чинимо пробе кад имамо стручна лица која ће оценити да ли је и шта добро.

М. Капетановић. И ја сам као извесан стручњак, али ипак држим да и при свем том што нам каже Алексић, да је камен изванредно добар према стручном мњењу, да га опет морамо да подвргнемо проби од 6—7 месеци и то би тек био доказ колико може да издржи. Што се тиче прекора г. Раденковића као да је од камена узетог ради пробе из Голупца нека хиљада коцака разнесена, ја мислим да су они неосновани јер је тим лепим каменом више прелаза с тротоара на тротоар калдрмисано а и пред ђумруком може се видети калдрма од њега која се је показала као врло добра. Не тврдим да није 15—20 што коцака и дигнуто, али то су ситне ствари.

(Свршиће се)

КЊИЖЕВНИ ОГЛАС

НОВА ПРИПОВЕТКА Ч. МИЈАТОВИЋА

ТРОШКОМ КОЛАРЧЕВЕ ЗАДУЖБИНЕ

ИЗШЛА ЈЕ НОВА КЊИГА

РАЈКО ОД РАСИНЕ

ПРИПОВЕТКА С КРАЈА XVII. ВЕКА

написао

ЧЕД. МИЈАТОВИЋ

У овој својој најновијој приповетци наш уважени академик Чед. Мијатовић, изнео је слике једног младина са села — од Расине Рајка, — који, напојен витешким духом српских народних песама, као прави витез „без бојазни и прекора“, стагља себе у службу ослобођења једне грофнице, која је допала ропства код једног потурчењака. Одважност и чистота карактера од Расине Рајка управо је заносна, његов српски осећај осваја срце и блажи душу Србину, његово пожртвовање за част и образ равна се пожртвовању класичних витезова. Кроз целу приповетку веје оживљавајући дух српске свести и српског поноса, — и читаоци ће с правом насладом читати и уживати у Рајку од Расине.

Дело је елегантно штампано на финој артији и има 15 штампаних табака. Цена 2 динара.

Може се добити у Београду: у књијарници Вел. Валожића и трговини Јефте Павловића и компаније, који имају главни комисион.

Продавцима даје се пристојан рабат.

РАЗНЕ ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ

I. ДИМЊИЧАРСТВО:

а) За чишћење димњака (цилиндера) без разлике на спратове	0-20 д
б) За неуздан шпархерд	0-20 д
в) За узидан	0-40 д

г) За велики уздан шпархерд у гостионици	0-50 д
д) За чишћење димњака од два спрата	0-20 д
ђ) За чишћење простог димњака	0-10 д
е) За чишћење чункова до 2 и по метра уједно са пећима	0-10 д
ж) За чишћење чункова од 2 и по метра на уједно са више пећима	0-20 д
з) За паљење димњака (цилиндера) без разна спратове	0-75 д

III. ПРАЖЊЕЊЕ ПОМИЈАРА И НУЖНИКА:

а) Од кубног метра	10-00 д
в) Од акова	0-50 д

IV. ПСЕТАРИНА:

а) Марка за пашче за годину дана	3-00 д
в) Обнављање изгубљене марке стаје	1-00 д

V ГРОВАРИНА:

а) Гроб за децу	7 д
б) Гроб за одрасле	12 д
в) Мала гробница	555-52 п. д
г) Велика гробница III реда	998-39 п. д
д) Велика гробница II реда	199-32 п. д
е) Велика гробница I реда	1684-57 п. д

VI. МРТВАЧКА КОЛА

а) Мртвачка кола стара са 2 коња	12-90 д
б) Мртвачка кола са анђелима са два коња	24-90 д
в) Мртвачка кола нова са 2 коња	36-90 д
г) Мртвачка кола нова са 4 коња	72-90 д

ТАКСЕ

ЗА ИЗНОШЕЊЕ БУВРЕТА

за квартове: Савамаалски, Теразијски, Врачарски и Варошки.

1. Од собе и кухиње или мањег дућана са собом 0-25 п. д.
2. Од две или три собе, са кухињом или већег дућана са магазином 0-70 п. д.
3. Од четири или више соба са кухињом, од кафане са кухињом, од гостионице са кухињом без штале 1-50 п. д.

За квартове: Дорђолски и Палилулски.

1. Од собе и кухиње, или мањег дућана са собом 0-20 п. д.
2. Од две или три собе са кухињом или већег дућана са магазином 0-60 п. д.
3. Од четири или више соба са кухињом, од кафане са кухињом, од гостионице са кухињом, без штале 1 дин.

Од суда општине београдске 28 Августа 1892. год. АБр. 9449.

†) Biemmi G., Istoria etc. 406.